

De jaren negentig: naar een monetaire Unie

Achtergrond - 1 november 2002

1990

Eind mei wordt in Parijs een overeenkomst ondertekend waarmee de Europese Bank voor Wederopbouw en Ontwikkeling wordt opgericht. Deze bank is speciaal in het leven geroepen om de landen in Midden- en Oost-Europa bij de financiering van investeringen te ondersteunen. Drie weken later ondertekenen de Bondsrepubliek Duitsland, Frankrijk, Nederland, België en Luxemburg de overeenkomst ter uitvoering van het [Schengen-akkoord](#), waardoor de controle op de binnengrenzen van de deelnemende landen komt te vervallen. 1 juni wordt het startschot gegeven voor de [Europese Monetaire Unie](#) (EMU). Spanje, Portugal, Ierland en Griekenland komen in een overgangsregeling, omdat hun munt nog niet voldoet aan de criteria zoals die in de EMU zijn vastgesteld. Ook Italië tekent (november 1990) het Schengen-akkoord.

1991

In het verenigde Berlijn wordt half juni de eerste vergadering van de Conferentie over Veiligheid en Samenwerking in Europa (CVSE) gehouden. Twee weken later maakt Zweden kenbaar dat het land toe wil treden tot de [Europese Gemeenschap](#). Op 9 en 10 december vindt in [Maastricht](#) een topconferentie plaats. Daar wordt overeenstemming bereikt over het ontwerpverdrag van de [Europese Unie \(EU\)](#).

1992

Het verdrag over de [Europese Unie](#) wordt begin februari in Maastricht door de ministers van Financiën en Buitenlandse Zaken van de lidstaten ondertekend. Waarmee de samenwerking op monetair (EMU) en politiek (EPU) gebied een nieuwe impuls krijgt. Een maand later dient Finland een verzoek om toetreding tot de [Europese Gemeenschap](#) in. Zwitserland volgt half mei het Finse voorbeeld. Ook de Portugese escudo treedt (op 4 april) toe tot het wisselkoersmechanisme van het EMS, waarbij de koers van de escudo wordt gekoppeld aan die van andere munten (zoals de Franse franc, de D-mark en de gulden). De Denen stemmen in juni bij een referendum tegen

de ratificatie van de [Verdrag van Maastricht](#), de andere lidstaten ratificeren het

Verdrag wél in de loop van het jaar. Eind november dient Noorwegen een officieel verzoek tot toetreding tot de Europese Gemeenschap in.

1993

Op 1 januari treedt de [gemeenschappelijke Europese markt](#) in werking. Een maand later beginnen de onderhandelingen met Oostenrijk, Finland en Zweden over toetreding tot de Gemeenschap. Twee maanden later starten de onderhandelingen met Noorwegen. Bij een tweede referendum stemt het Deense volk in mei wél vóór ratificatie van het [Verdrag van Maastricht](#). De [Europese Raad](#) komt een maand later bijeen in Kopenhagen en belooft de voormalige communistische landen dat zij op den duur volwaardig lid kunnen worden. Het verdrag betreffende de [Europese Unie](#) is door alle landen geratificeerd en treedt op 1 november in werking, waardoor in het vervolg wordt gesproken van Europese Unie in plaats van [Europese Gemeenschap](#).

1994

De tweede fase van de [Economische en Monetaire Unie](#) begint op 1 januari. De toetredingsonderhandelingen met Oostenrijk, Zweden, Finland en Noorwegen worden op 30 maart in Brussel afgesloten. [Hongarije](#) en [Polen](#) verzoeken eind maart, begin april om tot de [Europese Unie](#) toe te mogen treden. Op 12 juni stemt een meerderheid van de Oostenrijkse bevolking vóór deelname aan de Europese Unie. Op het Griekse eiland Korfu worden op 24 en 25 juni de akten voor de toetreding van Oostenrijk, Finland, Noorwegen en Zweden getekend. Alleen de Noorse bevolking stemt tegen deelname aan de Europese Unie.

1995

Oostenrijk, Finland en Zweden worden op 1 januari officieel lid van de Europese Unie. Drie maanden later wordt het Schengen-verdrag tussen de Benelux, Spanje, Portugal, Frankrijk en Duitsland van kracht. Een maand later ondertekent ook Oostenrijk de [Overeenkomst van Schengen](#). Eind juni dienen Roemenië en [Slowakije](#) een aanvraag in om toetreding tot de [Europese Unie](#). [Letland](#), [Estland](#) en [Litouwen](#) doen dat respectievelijk in oktober, november en december.

1996

[Tsjechië](#) doet op 1 januari en verzoek om toetreding tot de [Europese Unie](#), [Slovenië](#) in juni. De Finse mark wordt op 14 oktober opgenomen in het wisselkoersmechanisme van het EMS, de Italiaanse munteenheid anderhalve maand later. Half december tekenen Zweden, Denemarken en Finland de [Overeenkomst van Schengen](#).

1997

Op een bijeenkomst van de [Europese Raad](#) in Amsterdam (16 en 17 juni) worden verschillende voorstellen goedgekeurd die het derde stadium van de [Economische en Monetaire Unie](#) moeten vergemakkelijken. De [Europese Commissie](#) formuleert een maand later in haar mededeling 'Agenda 2000 Naar een sterkere en grotere Unie' haar adviezen over de toetreding van tien Midden- en Oost-Europese landen. Begin oktober ondertekenen de vijftien ministers van Buitenlandse Zaken het [Verdrag van Amsterdam](#). Half december vergadert de Europese Raad in Luxemburg over de uitbreiding van de [Unie](#).

1998

Op 12 maart wordt in Londen voor het eerst een Europese Conferentie gehouden met de vijftien lidstaten van de Unie en de landen die officieel om toetreding hebben verzocht. Vier dagen later wordt de Griekse munt opgenomen in het [Europees Monetair Stelsel](#). Ruim een week daarna beveelt de [Europese Commissie](#) elf lidstaten aan voor de invoering van de euro vanaf 1 januari 1999. Het gaat dan om het vastzetten van de wisselkoersen van de deelnemende eurolanden, de daadwerkelijke invoering van de euro vindt plaats op 1 januari 2002. Tijdens een buitengewone [Raad](#) in mei wordt onderstreept dat deze landen voldoen aan de voorwaarden voor de invoering van de euro op 1 januari 1999. De ministers en de gouverneurs van de centrale banken van de deelnemende leden accepteren de euro als hun officiële munteenheid. Op 1 juni wordt de [Europese Centrale Bank](#) opgericht. De Raad stelt op 31 december vaste en onherroepelijke omrekeningskoersen vast voor de nationale valuta's van de elf lidstaten die deelnemen aan de euro.

1999

Op 1 januari is in Finland, Duitsland, Nederland, België, Ierland, Luxemburg, Frankrijk, Oostenrijk, Portugal, Spanje en Italië de euro de officiële munteenheid. Vier maanden later treedt het [Verdrag van Amsterdam](#) in werking.

Dit is een artikel gedownload via duitslandinstituut.nl.

Artikel: <https://duitslandinstituut.nl/artikel/4089/de-jaren-negentig-naar-een-monetaire-unie>